

HRVATSKI LIST: U pretplatu
za čitavu god. K 36.—,
za polugodište K 18.—,
tromjesečno K 9.—, mje-
sečno K 3.60, u malo-
prodaji 12 f. pojedini broj.
OGLASI primaju se u
opravi lista trg. Gustoza 1.

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

HRVATSKI LIST: Izlazi
u nakladnoj tiskari JOE
KRMPOTIĆ u Puli, trg
Gustoza 1. Uredništvo:
Sisanska ulica br. 24. —
Odgovorni urednik JOSIP
HAIN u Puli. — Ruko-
pisi se ne vraćaju. —

Godina III.

U Puli, ponedjeljak 8. listopada 1917.

Broj 808.

Novo senzacije u Parizu.

Izakako je Clemenceau u senatu držao svoj veliki govor o „pacifističkim spjetkama“, koji je konačno iza uapšenja i tajanstvenog umorstva Almereyde doveo do odstupanja ministra za unutrašnje poslove Malvyja i do pada kabine'a Ribotova, na čelu je u Parizu sve više izdajica domovine. U ovaj čas imade čitav niz ovakvih afera, koje idu jedna uz drugu, i u kojima posve rabijatni nacionaliste tvrde, da stoje međusobno u savezu i sačinjavaju pojedine dijelove uzasnog kompota. Posljednji su uapšeni Bolo-paša i anarkističko-pacifistički književnici Landau i Gollisky. Najznatnija je žrtva posljednjih dana Morier, prvi predsjednik „cour d'appel“-a u Parizu, pokraj predsjednika kasacionog dvora najviši sudac u Francuskoj.

O Bolo-paši se je već prije više nedjelja javljalo. On je u Parizu vooma poznata ličnost, otmjelo svjetski čovjek, koji je sjajno nastupao, raspolagao velikim sredstvima i koji je uostalom brat jednog kod pariških dama veoma omiljenog propovjednika. On potiče, kako uvjeravaju, iz veoma oskudne obitelji, imao je prije u rue Richelleu kao mračni trgovac maleni ured, a sad posjeduje krasnu villu, villu Veléda, u Biaritzu. Za pašu ga je imenovao egipatski bivši kralj Abbas Hilmi, kojega su Englezi bili odstavili, dne 14. rujna 1914., dakle iza početka rata. Sad tvrde, da je Abbas Hilmi Bolo-pašu, koji ga je češće posjećivao u Švicarskoj, snabdio bogatim novčanim sredstvima u svrhu, da povede u Francuskoj mirovnu akciju, a dalje se veli, da je Abbas Hilmi kod toga bio samo posrednikom, koji je radio po nalogu njemačke vlade. Državni tajnik pl. Jagov, da je kedvu uručio 10 milijuna franaka, koje je Abbas Hilmi tad dalje predao bio Bolo-paši. Bolo-paša je nasuprot tomu izjavio, e je sve to nesmisao i kleveta, dokazao je, da je proveo velike poslove glede ratne dohave, primjerice za argentinska goveda, i uvjeravao, da znatan porast njegovog imetka tečajem rata potječe odatle. On je bio i već prije rata bogat, posjedovao je već tad villu Velédu, te se time čini objeda, kao da je uopće tek posredovanjem bivšeg kedlva došao do novca, oborenim. Dosad ga nijesu, uza svu viku bulevardskog novinstva, još uapšili. Stanovao je u grand-hotelu, lešao je ondje bolestan, i liječnici su potvrdili, da se ne može prevesti. Novi ministar pravosudja, Raoul Péret, držao je, da se na ovu okolnost ne uzme nikakva obzira, i dao je Bolo-pašu prije nekoliko dana uapšiti, i prijatelj bje bivšeg kedlva prevezen u bolnicu tamnice u Fresnesu — gdje je bio Amereyda nadjen obješenim.

Prije mjesec dana po prilici natuknuli su neki nacionalistički listovi, da Bolo-paša sudjeluje kod nekih velikih pariških novina. Nato je izjavio dne 5. rujna u listu „Journal“ senator Humbert, da je doista Bolo-paša prije dulje vremena sudjelovao sa svotom od 5 i pol milijuna franaka kod lista „Journal“, no da nije nikad pokušao, da na list djeluje pacifistički ili kako inače. On, Humbert, da se je tog poslovnog sudjelovanja prihvatio tek tad, kad se je „visoko stojeća ličnost“ zauzela za Bolo-pašu i izjavila: „Ja poznajem Pavla Bolo već od deset godina ovamo. Ja jamčim za njegov patrijotizam i za njegovo poštenje. Vi možete njegov novac mirne duše uzeti“. Tko je ta ličnost bila, nije dosad rečeno. Sad je novi ministar pravosudja iznenada proglasio, da je prvog predsjednika „cour d'appel“, Ferdinanda Moniera, ukorio, i to radi „službenih mana i neopreznosti“. Monier je onaj prijatelj, koji je senatoru Humbertu jamčio za patrijotizam i čast Bolovu. Kućne su premetačine kod Bolo-paše iznijele na vidjelo, da je Monier kroz dugo vremena podupirao svojim pravnim savjetima Bolo-a kod raznih poduzeća, tako kod jednog, koje se je odnosilo na Sueski kanal. On je Boloa upoznao po prijašnjem ministru Rauu. Ministar je pravosudja prije nekoliko dana zatražio od njega, da napusti svoju službu, no Monier je to otklonio, pošto da se osjeća nevinim. On naglašuje, da sad kao i prije smatra Bolo-pašu nevinim, i pristojnim, i da će mu biti veoma lako, da pred najvišim vijećem opravdane sve klevete i stvari prikáže u vijecem stanju.

Istotako je u „grand-hotelu“, koji ovih dana mnogo toga doživio, bio uapšen literat Jacques Landau, koji nije tako sjajna ličnost kao Bolo-paša. Bio je urednikom lista „Bonnet Rouge“, lista Almereyde i Duvala, te je pripadao društvu nižih novinara, koje se je zvalo „glazbenici“ i zasjedalo u nekoj kavani na bulevaru. Osnovao je mnogo malenih listića, medju njima jedan, koji se je zvao „Je dis tout“ (ja velim sve), te je došao poslije do „Bonnet Rouge“, gdje se je sa Almereydom veoma dobro slagao. Prijatelj mrtvog Almereyde uvjeravaju, da je Landau zajedno sa Duvalom pravio tajanstvene poslove, kojih ni sam Almereyda nije odobravao, i Almereyda da je postao samo žrtvom tih poslova. I drug Landau, Jean Goldsky, bje uapšen, koji je bio suradnikom svih anarkističkih listova, od kojih je mnogo tečajem rata osnovao.

Medjutim je deputirac Turmel, u kojega su pretincu u zastupničkoj kući našli 25.000 franaka, još uvijek na slobodi. On dosad nije odao, odakle potječe novac, a navodi, da potječe od poslova ratnog dobavljanja, nijesu se pokazali ispravnima. Proti njemu se ali nije pronašao nikakav dokaz krivnje, te se protiv njemu uporabljuje samo činjenica, da je opetovano bio u Švicarskoj, a druga jest činjenica, e ne će da dokáže, odakle mu ono 25.000 franaka. Nacionaliste vele, da je bio u svezi sa Bolo-pašom. Dosad je to nedokazana tvrdnja.

Clemenceau je u svom govoru govorio i o milijunašu Marguliesu, koji da u Nizzi kraljevski živi, poduzima uz prijateljsku dozvolu oblasti putovanja u automobilima u Švicarsku i druge pogranične zemlje, koji da je dao profektu Jolyju 100.000 franaka u dobrotvorne svrhe, označio se Belgijancem, a u istinu jest Austrijanac. Kraj ovog je Margulies osvanuo isprvice i sam Almereyda, urednik pacifističkog lista „Journal de Peuple“ gotovo nezanimivim. Almereyda je konačno bio samo stromah, a Margulies je stanovao u villnskoj zgradl, imao lijepu ženu i čitavo dvoranstvo. Bulevardsko je novinstvo povelu opširna ispitivanja, te je ustanovilo, da je Margulies još prije početka rata bio u Antwerpenu, gdje je posjedovao veliku staju konja za utrke. Kad je buknuo rat, bio je u Petrogradu, kasnije da je dopremio sav svoj imetak od sedamdeset milijuna iz Antwerpena u Francusku. On da posjeduje dvije putovnice i da je „prije svake i poslije svake francuske ofenzive“ putovao u Švicarsku. Jedan je suradnik lista „Figaro“ ocrtao neki bridge-večer u villi na Rivieri, kod koje je Margulies igrao glavnu ulogu. Svrha je tomu bila pacifistička propaganda. A sad je eto isti taj Margulies uapšen. Sad istražuju odnošaje između njega i Bolo-paše.

Pitanje mira.

Bern, 6. (D. u.) Napram različitim vijestima novina, kojima se svadja imenovanje Jefremova ruskim poslanikom u Bernu u savez sa predstojećim mirovnim raspravama, obznanjuje Jefremov putem ruske korespondencije, da nema razloga, da bi se iz njegovog imenovanja zaključivalo na pokret, da se postigne mir.

Lugano, 6. (D. u.) Messaggero piše: Grof Czernin izjavio se je, kako se je moglo predvidjati, spremnim za mir, predloženim od pape. Ali dok je Benedikt zagovarao teritorijalnu nagodu između Austrije i Italije te interpretacija pape govori jasno o povratku Trentina i Trsta Italiji, traži grof Czernin, da se isprazne područja, zaposjednuta od Talijana a i to ne bez govora o odštetama. Svakako je velika žrtva za Austriju, da se odriče teritorijalnog povećanja.

IZ RUSIJE.

Sporazum traži jamstva. — Rezultati izbora u Finskoj. — Vijećanja vlade sa industrijalcima i kadetima. — Proglas rusko demokracije na svjetaku demokraciji za mir. — Stavka u tvornicama papira. — Pokret ruskih željezničara.

Amsterdam, 5. (D. u.) Prema „Telegraafu“ javlja list „Times“ iz Odese: Prema nekoj brzopjavci iz Jasija, poduzeše vlade antantnih država odlučne korake, kako bi se osvjeđočile, što namjerava ruska vlada i revolucionarni odbor u Petrogradu i da dodju na jasno, kako se zapravo misli Rusija ponašati prema

alijircima i koje mjere misli poduzeti proti grozećoj demoralizaciji u vojsci. Alijirci su pripravnici za reorganizaciju i za oboružanje ruske vojske doprinesu još teških žrtava, ali samo pod uvjetima, da u buduće bude postojala medju Rusijom i alijircima potpuno jedinstvo u postupanju.

Helsingfors, 6. (D. u.) Rezultat izbora za zemaljski sabor na svršetku drugog dana jest slijedeći: socijalni demokrati 45 postotaka, ostale građanske stranke 56 postotaka.

Petrograd, 6. (D. u.) Petr. brz. ured. Članovi vlade obdržavali su jučer sjednicu sa zastupnicima demokratske konferencije, sa zastupnicima moskovskih industrijalaca i kadetske stranke. U sjednici su sve tri skupine obrazložile uvjete za sastav koalicionog kabineta. Sjednica, koja je trajala sve do 2 sata i pol ujutro, bit će danas u pol sata popodne nastavljena, da se izradi tekst ugovora.

Petrograd, 6. (D. u.) Router. Članovi vlade vijećali su u potak od 5 popodne do 3 sata u jutro pod predsjedništvom Kerenskoga sa moskovskim industrijalcima i zaslanicama demokratske konferencije i sa kadetima. Postignut je sporazumak pogledom na sastav koalicionog kabineta.

Petrograd, 6. (D. u.) U zadnjoj sjednici demokratske konferencije predložio je član minimalističke struje Dan u ime svoje frakcije neka se objavi proglašenje demokracije čitavog svijeta. Ovaj proglašenje ustanovljuje prije svega, da je Rusija prisiljena da vodi rat na dvije fronte, naime proti vanjskom i unutarnjem neprijatelju. Prije šest mjeseci, nastavlja proglašenje, izjavila je Rusija, da je potreban rat bez aneksija i bez odšteta na osnovi prava samoodređenja naroda. U ono je doba bio vojnički položaj Rusije prilično povoljan. Središnje su vlasti kušale, da sklope sa Rusijom časn mir; ali Rusija je otklonila mir sa njemačkim imperijalizmom u nadi, da će se skupine naroda središnjih vlasti pobuniti i izsiliti demokratski mir. Ovaj mir nije medjutim uslijedio i od onog se je vremena vojnički položaj Rusije znatno pogoršao. Nijemci iskorišćaju desorganizaciju Rusije i provaljivaju u zemlju je jačaju time vojničku proturevoluciju. Proglas ističe zatim uzbudljajuće glasine, koje uznemiravaju ruski narod i u kojem kažu, da u međunarodnim krugovima postoji namjera, da se sklopi mir na trošak Rusije i da se posebnim mirom dokrajči klanje medju kulturnim narodima. Ruska će se demokracija, izjavlja proglašenje, suprotstaviti svojom snagom naplavljenju domovine neprijateljskom vojskom te neće dozvoliti, e se joj otmu područja ili da se dira u njezinu neovisnost. Ali stvar obrane revolucionarne Rusije je također stvar demokracije svijeta. Potlačenje ruske revolucije značilo bi mir na trošak jedne ratujućih država a to bi stavilo svijet pred nova oružavanja i pred nove grožnje za odmazdu. Radi toga pozivlje demokratska konferencija, pozdravljajući misao međunarodne socijalno-demokratske konferencije, demokraciju čitavog svijeta, da prispjeva mirovnim težnjama ruske revolucije. Iza kako je predsjedništvo vijećalo o proglašenju, dalo je slijedeću izjavu: Demokratska konferencija potvrđuje čvrstu volju sveukupne ruske demokracije, da se bori za obistinjenje mira bez aneksija i bez ratnih odšteta te izrazuje želju, neka se ova volja objavi u manifestu, koji će biti sastavni od predsjedništva upotpunjenog sa zastupnicima sviju stranaka, zastupanih na demokratskoj konferenciji. Ovaj je predlog bio primljen uz živahno odobravanje te uz poklike: Neka živi međunarodni mir.

Petrograd, 6. Petrogradski brz. ured. Započeli su štrajkati radnici svih tvornica papira. Ako štrajk potraje duže vremena, groze svojeodobnom sazivu konstituirajuće skupštine ozbiljne poteškoće, jer bi u tom slučaju nastalo pomanjkanje papira, koji je nuždan za izborne legitimacije.

Petrograd, 6. (D. u.) Petr. brzopjavni ured. U skupštini željezničarskog odbora moskovskog kotaf zaključeno je, da se štrajk nastavlja. U zaključku.

se izjavlja, da štrajk neće škoditi državnim interesima. Ako vlada ne bude htjela da udovolji zahtjevima radnika, to prijeto pogibao, da će na željeznicama nastati anarhija, koja bi državi nanijela nenadomjestivu štetu. Skupština istodobno izjavlja, da se štrajk neće protezati na željezničke pruge, koje vode na frontu.

Petrograd, 6. Petrogradski brz. ured. Kerenski je u 6 sati popodne saopćio sveopćem savezu željezničara, da će se 3. t. mj. udovoljiti svim zahtjevima, te moli, da se zaključak o štrajku opozove.

Petrograd, 6. (D. u.) Agentura javlja: Polag brzjava iz Gomela, pokrajina Mohilev, nije 8000 vojnika htjelo poći na frontu te je kušalo izazvati nemire. Da se sprječje izgredi moralo se ih je dati opkoliti po dragoncima i kozacima, kojima su se predali.

SA RATISTA.

Beč, 6. (D. u.) Iz ratnog izvjestiteljskog stana javljaju: Talijansko bojište. Na Krasu su bile neprijateljske patrole odbijene ručnim granatama. Na visoravni je Banjšćica došlo jučer općenito samo do umjerene smetajuće vatre. U odsječku se je brda Sv. Gabrijele svršila talijanska navala, poduzeta iz topničke i minake vatre. — Na Koruškoj je 4 Tirolskoj fronti vlada uz neprozirno vrijeme malena bojna djelatnost. Na visinama je vlada snježna vijavica, u nižim područjima kiša. Na Tirolskoj zapadnoj fronti uz nisku temperaturu do 30 centimetara svježeg snijega.

Istočno bojište. Neprijateljsko je topništvo opstrjeljavalo područje naše fronte južno od Sereta živahnije. Kod Huslatina je bilo prekojuče neprijateljsko jedno lovno zapovjedništvo presenećeno vlastitom patroljom i uz teške gubitke raspršeno. I jučer je ondje došlo do teških borba sa patroljama, koje su se po nas sve dobro svršile. Jedan je od naših ljetača navalio na ruski privezani zrakoplov, koji se bio kod Ivancija usidren na tlu, sa požarnom municijom iz visine od 100 metara i sastrijelio ga u plamenu.

Jugoistočno bojište. Na donjoj Vojuši obostrani topnički bojevi. Na Osumu bje poduzet povoljan po nas patroljski pothvat. Nad južnim bje rubom jezera Prespa oboreno u zračnoj borbi neprijateljsko jedno lijetalo.

RAZNI BRZOJAVI.

Zürich, 6. (D. u.) Milansko novinstvo započelo je, da opširno opisuje nemire, koji su u rujnu i u kolovozu nastali u sjeverno-talijanskim gradovima. Kod toga je najzanimljivije, da se je protiv buntovnika upotrebljavalo engleske čete.

Washington, 6. (D. u.) Reuter. Kongres je bio odgodjen.

Berlin, 7. Kako javlja Wolffov ured popliveno je u zatvorenom području opet 17.000 brutto registarskih tona.

Lvov, 6. (D. u.) Danas se je Lvovski viši pokrajinski sud i dr. nadodvjetništvo preselilo iz Olumuca u Lvov.

Pariz, 6. (D. u.) Havas. Zastupnik je Turmel uapšen.

O prethistoriji tog velezanimivog uapšenja donosimo danas uvodni članak, koji pojašnjuje sav slučaj.

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJESTAJ.

Beč, 7. (D. u.) Službeno se javlja:

Istočno bojište.

Kod Sereta u Bukovini navalio je jučer neprijatelj iz teške topničke priprave. Bio je kod St. Onufrija odbijen vatrom, kod Vaškouca po austro-ugarskim i njemačkim četama u protunisku odbačen.

Talijansko bojište.

U odsječku Sv. Gabrijele ograničili su se jučer Talijani na djelomične sunke. Ovi su ostali bez uspjeha. Na Costabelli izvukli su visokobrdski odjeli 21 bersaljera iz neprijateljskih jaraka.

Albanska fronta.

Ništa nova.

Poglavica generalnog stožera.

NJEMAČKI RATNI IZVJESTAJ.

Berlin, 7. listopada. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja:

Zapadno bojište.

Uz kišu i vjetar ostala je bojna djelatnost kod svih armada malena. U Flandriji je bila

jaka smetajuća vatra, provedena pojedinim žestokim vatrenim udarima na bojištu između Poelkappelle i Zandvorte. Pred Verdunom je na istočnoj obali Moze oživjela djelomično topovska djelatnost. Izvidnički su bojevi izazvali ondje i u više drugih odsječaka prelazno povećanje obostrane vatre. Iskorištenja fotografskih snimaka naših ljetača potvrđuju, da su naše navale sa bombama prouzrokovale na tvrđavi Düppelrechen jaka razorenja u više četvrti, osobito na narednjima lučkim, skladišnim i željezničkim. Time kao da će biti postignuti znatni prekidi u engleskoj nadoknadnoj službi.

Istočno bojište.

Fronta princa Leopolda Bavarakoga. Sjeveroistočno od Rige, kod Dvinskog i na Zbruču su se češće opstrjeljavala živahno topništva.

Fronta nadvojvode Josipa: U Bukovini su Rusi navalili uz pomoć oklopljenih automobila na naše postojanke kod St. Onufrija i Vaškouca. Neprijatelj je bio vatrom odbijen i iz Vaškouca protunskom njemačkih i austro-ugarskih četa protjeran. U našoj je ruci ostalo zarobljenika.

Kod bojne je skupine gm. pl. Mackensena oživjela na donjem Seretu i kod Tulceje bojna djelatnost topništva.

Macedonsko bojište.

Ništa nova.

Prvi majstor glavnog sjela Ludendorff.

NEPRIJATELJSKI IZVJESTAJI.

Ruski:

5. listopada. Sjeverna, zapadna i jugozapadna fronta: Puščana paljba i izvidjaji.

Rumunjska fronta: U smjeru na Seletin u okolici Milešica južno od Radauca prihvatilo je neprijatelj dne 4. o. mj. sa jakim kolonama ofenzivu, no bio je suzdržan topniškom vatrom. U smjeru je Buz otvorilo neprijatelj topovsku vatru oko 6 sati na odsječku između jezera u okolici sela Maksimeni, sjeverno od ušća rijeke Benzea. Iza polsatne je topovske priprave zaposjela bugarska pješadija naše položaje u više promaknutih jaraka. Oko 7 sati blo je protunavalom položaj opet uspostavljen.

Kaukaska fronta. U smjeru Dneamatia, 75 versta sjeverno od Mossula, izjuršale su naše čete sje Nerevan, 25 versta jugozapadno od Oromara.

Na večer dne 6. listopada srušilo se je kod silaska na uzletište jedno od naših lijetala i raskomadalo. Vodja lijetala, kapetan Konšin, zadobio je teških ozljeda, promatrač, poručnik Li-asl, je mrtav. Dne 4. listopada između 4 i 6 sati bacili su naši ljetači bombe na narednjaje iz neprijateljske fronte kod Smorgona.

Engleski:

5. listopada. Pješadijski bojevi od znamenitosti nijesu se vršili na bojnoj fronti. Naše su čete učvrstile svoje položaje. S ostale engleske fronte ništa da se javi. — Broj počamši od jučer ujutro učeljenih zarobljenika iznaša 4446, medju njima 114 časnika. — Dne 4. listopada je bilo vrijeme većim dijelom za lijetanje neprikladno. Usprkos kiše i niskih oblaka, te neobičnog jakog vjetera pratila su naša topniška lijetala naše napredujuće čete, te javljale o položajima i gibanjima neprijatelja. Nekoliko je naših zračnih izvidjača preletjelo iznad četa, te navalilo na nje, kao i na topništvo. Od šest je naših lijetala jednoga nestalo.

6. listopada. Topništvo je neprijatelja pokazivalo na bojnoj fronti povećanu djelatnost; ali njegova pješadija nije poduzela nikakova podhvata. Suzbili smo pokušanu navalu na naše opkope južno od Hollebecke puščanom i strojopuščanom vatrom. Waleske su čete napale na neprijateljsku frontu sjeveroistočno od Gouzeaucourta te su bombardovale zakloništa i zadale posatci gubitaka.

6. listopada, na večer. Naše je topništvo djelovalo sav dan na čitavoj fronti bitke. Neprijateljsko je topništvo djelovalo u glavnom protiv našim novim položajima na kosi uzvisina od Broodeynde i dalje na jug. Nijesu bile poduzete protunavale. Za zadnja smo 24 sata dopremili novih 380 zarobljenika. Sa ostale fronte nema šta da se javlja.

Hrvati, Hrvatice!
Sjetite se naše požrtvovne „Družbe sv. Ćirila i Metoda“.

Domace vijesti.

Milodari za hrvatske škole u Pull. Prigodoma otvorenja hrvatske škole u Pull, sakupljeni su medju jugoslavenskom momčadi i položeni kod uprave lista slijedeći doprinosi:

Nj. V. brodu „B a b e n b e r g“ sakupljeno po gg. Bronzin i Ostroški K 156—; darovaše gg.: po K 10—: Bronzin; po K 6—: Dimitrija Radšić; po K 5—: Stjepan Ostroški, Dinko Kinkela; po K 4—: Markovinović; po K 2—: Šuma Adišten, Vladimir Krnetić, Stjepan Kapitanović, Lazo Popović, Ivan Fijala, Juraj Maglina, Antun Babić, Jaroslav Šterba, Andre Blečić, Rudolf Gabrček, Drago Drča, Pastorčić, Stjepan Zafred, Franjo Novaki, Juraj Pintes, Nardin, Matija Kukuljan, Juraj Danić, Franta Koracnik, Franjo Tomjanović, Ivan Malutinović, Mate Dragić, Mate Bakić; po K 1—: Gracije Fačo, Josip Grgat, Bogdan Moldovan, Ivan Dujmić, Ivo Bakotić, Josip Morosin, Buben, Stjepan Buratović, Mate Kovačević, Josip Marinović, Ego Strojčan, Josip Markovac, Vjekoslav Post, Pardus, Antun Holub, Karel Polašek, Kleger, Tomačević, Kartč, E. Peša, Mate Jakir, Šambunjak, Franjo Wel, Andrija Zlobec, Joso Pekić, Fran Vulin, Deves Schökel, Čipčić, Stjepan Bartulović, Luna, Alfred Kopestey, Celestin Novotny, Josip Autoš, Špiker, Čepić, Sandrić, Juraj Rumora, Mat. Medak, Žvrčina, Ivan Rončević, Mirko Drvar, Grdović, Šime, Andrej Saffić, Vaclav Flek, Josip Oplistol, Tomo Rogić, Ivan Šarić, Marjan Jerić, K'čić, Miše, David Kačić, Bulić, Novak, Rudolf Nemeš, Tomo Radčić, Paškvo Gulin, Ivo Holog, Tomo Kraljić, Andrija Zgrec, Tomo Marušić, Vid Maršić, Mato Jakšić, Fran Rufer, Ivan Peroza, Rudolf Jambor, Jakob Šupeljak, Mate Škoda, Lastovka Karel, Dvoržak, A. Draska, Karel Kolačno, Stanka, Čurčić, Šima; po fil. 60: N. N, František, Madejc, Ćiril Vučević, P. Šiller, Revers; po fil. 50: Ivan Čilaš; po fil. 40: Ivan Ercegović, Petar; po fil. 20 Korišek Franta.

Za hrvatske škole u Pull sabrao je nadalje gosp. Milan Čurčić na Njeg. Veličanstva brodu „Habsburg“ K 23930. Na želju s a m l i h d a r o v a t e l j a ne priopćujemo njihovih imena. Zadnji iskaz K 556570; sveukupno K 5825—. Od Boga njim plaća, a od naroda hvala! Živjeli darovatelji i sakupljači!

Sinfonijski koncert. Kako bje već javljeno, obdržavat će se u četvrtak dne 11. o. mj. pod protektoratom Njezine Preuvišenosti gospodje admiralovice Juliske Fiedler u Politeama Ciscutti sinfonijski koncert u korist invalidskog doma, koji se ima sagraditi u Pull. C. i kr. mornarička će glasba pod vodstvom g. mornaričkog zborovodje proizvesti ova djela: Liszt: Tasso („Lamento e trionfo“); — R. Wagner: Götterdämmerung (Smrt Siegfriedova); — Goldmark: Sakuntala (Overtira); — Dvoržak: Podnevna vječnica (sinfonijska pjesna). No posljednja ova točka ovisi o pravovremenom stignuću nota.

Cijene su ove: Loža u prizemlju (4 osobe) 20.— K, loža sa strane u prizemlju 5.— K, lože u I. redu (4 osobe) 16.— K, sjedala u parketu 3.— K i 2.— K, ulaz u parket K 150, sjedala na galeriji 1.— K, ulaz na galeriju 60 fil. Kod svih je cijena uključena ulaznina. Karte će se započeti prodavati u utorak dne 9. o. mj. i to kod kazališne blagajne od 10—12 sati prijepodne i 4—6 sati popodne, u srijedu dne 10. o. mj. s a m o prije podne od 10—12 sati i u četvrtak, dne 11. o. mj. od 10—12 sati prijepodne i od 6 sati dalje na večer.

Nestašica mlijeka. Uslijed nestašice mlijeka izdavati će se, kako javlja gradska aprovizacija, mlijeko samo za djecu do 2 godine, dok ga za starce i bolesnike žalibože za sad nema, no čim se poboljšaju prilike, uzet će se na nje u prvom redu obzir. Da si gospoda liječnici prištedje uzaludno gubljenje vremena i da se ne prave poteškoće osoblju gradske aprovizacije, umoljavaju se, da ne izdavaju liječničke potvrde za mlijeko, jer se iste zasad žalibože ne mogu uvažiti. (Da se dobije više mlijeka, bilo bi uputno i racionalno, da se kravama muzarama poda veća dnevna količina sijena, što bi bilo na korist i dobrobit pučanstva. Op. ur.)

Opskrba mesom. Gradska aprovizacija javlja: Živežne karte za meso nijesu izvan kreposti, kako to mnogi misle, te nasuprot dapače nadležne oblasti preporučuju koli mesarima, toli posjednicima karata najveću pažnju. Raspačavanje se mesa mora urediti tako, da pojedine osobe dobiju svoj stalni obrok. Meso se smije prodavati samo uz cijenu, ustanovljenu po aprovizaciji, i to prednji dio K 640, a zadnji dio

K 6:80 po kilogramu. Imade slučajeva, gdje mesari prodaju meso bez živežnih karata i uz različite cijene, a katkad i samo za svoje „stalne“ kupce. Da se tomu doskoči, udesit će gradska aprovizacija drugi način prodavanja, što će se svojevremeno objaviti.

Nezgoda. Jučer u 11 sati prije podne bio je doveđen u pokrajinsku bolnicu petnaestogodišnji dječak: Josip Plisko iz Barbana. Isti je dječak radio na nekim kolima, te ga je nenadano gurnuo jedan vol tako te je pao na zemlju. Odmah je bio pregledan od liječnika, koji je ustanovio, da je Plisku slomljena lijeva noga. Isti je ostao u bolničkoj njezi.

Prodaja ribe. U slučaju, da prisprije riba prodat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici živežnih karata počevši od broja 7901.

Dnevne vijesti.

Dr. Laginja i dr. Korošec bit će sutra primljeni od ministra-predsjednika kao zastupnici Jugoslavenskog kluba. Ovom se vijećanju može pripisati veliko značenje za daljnji udes parlamenta.

Ministar bez portfelja dr. pl. Žolger. Ministar bez portfelja dr. pl. Žolger sprema se na to, da izradi smjernice za ustavnu reformu u Austriji. Pošto „Jugoslavenski klub“ nije unapred ništa znao o njegovom imenovanju to on i onda otklanja svaku svezu s njim, pa veli, da on u kabinetu nije kao Slovenac, nego samo kao činovnik. Novo ministarstvo imat će stan u Heinrichshof na Opernringu. Prezidentska je Slovenac dr. Rudolf pl. Andrejka, koji je prije bio kod „ratn nadzornog ureda“. Čini se, da će ministarstvu otstupiti i referat za državnu policiju.

Pitanje mandata dra. Kramarža i drugova. U sjednici imunitetskog odbora podastrio je izvjestelj dr. Stransky izvještaj o predlogu zast. Stanjeka, dra. Frante i drugova u tome, da li se imaju pripustiti sjednici zastupničke kuće Kramarž, Rašin, Choc, Vojna, Buržival i Netolický, te predložiti, da se mandati spomenutih zastupnika smatraju valjanima, te da se izjavi i pozove predsjednik kuće neka bi te zastupnike pozvao sjednicama kuće. Zastupnici dr. vitez Mihlwert i dr. Waldner predložise, da se izvještaj referenta dra. Stranskoga dađe u tisk i razdijeli, a vijećanje odbora da se odgodi, da se članovima dađne vremena da prouče čitavu stvar. Nadalje predložise, neka bi se putem predsjedja ishodilo od kuće produženje roka za izvještaj o toj stvari. Ovi su predlozi prihvaćeni.

Hrvatski zastupnik u češkom savezu. Jugoslavenski zast. dr. Treslč-Pavičić stupio je kao hospitant u češki državopravni savez.

Rehabilitacija vojničkih osoba. Iz Beča javljaju: Ministarstvo za zem. obranu podastrije je

na prevlađnjem mjestu predlog glede rehabilitacije onih osoba, koje su svoju vojničku saržu izgubile radi manjih prestupaka. Kraljeva vojnička kancelarija ispituje sada taj predlog.

Amnestija. Zagrebačka „Sloboda“ donosi: Konačno je ona došla i u Hrvatsku. A gle, nitko se ne uzrujava, niti se o njoj ne piše. Pa, naravno, jer se ni ne radi o amnestiji političkoj, već o amnestiji nepolitičkih kažnjnika, koju je kralj podijelio prigodom svog krunisanja. Tako je i ova mjera političke uvidjivosti kod nas u Hrvatskoj posvema zatajila. Vidi se, da je mnogo naglašavana era demokratizacije posvema zapela na granicama oligarhijskog carstva. Jer dok je Austriji pa čak i u Bosni politička amnestija bila dosad ponešto izdašnija, premda s njom ni iz bliza nisu reparirane ratne strahote, kod nas se nitko ni ne miče, kod nas je dovoljno, da nekolicina ljudi, koji su odsudjeni radi prostih delikata, a koji su po svojoj prilici već i svoje kazne skoro i izvršili — bude onda pomilovana. Političke osude i parnice osobito one vodjene, odnosno izrečene po vojnim sudovima, kod nas nitko ne dira.

Povišica beriva časnicima. „Neue Freie Presse“ javlja iz Budimpešte da je na domaku povišica beriva časnika i gazista.

Skupna izložba mladih hrvatskih umjetnika u Beču sprema se doskora. Bit će izložene većinom radnje naše nove grafike.

„Villa veo“ izdanje za glasovir dvoručno s pripisanim tekstom Konjovićeve opere, štampa se u Beču. Radi općih radnih smetnja djelo ne će biti gotovo prije početka studenoga (novembra). Radi toga može onaj tko do 1. studenoga pošalje Društvu hrvatskih književnika, Zagreb, Gundulićeva ulica 7 15 kruna dobiti djelo još po pretplatnoj cijeni. Pošto izadje iz tiska, stajat će to izdanje 24 kruna.

Iz Sv. Križa kod Trata. Čitamo u „Edinosti“ Dne 20. kolovoza t. g. ostavio je usljed oblasnog naloga veći dio ovdšnjeg stanovništva domaće selo. Ostali su kod kuće samo muški, a još i ovi ne svi. Većina se je ovdšnjeg stanovništva naselila na Kontovelju, gdje su bili Križani upravo po staroslavenskom običaju gostoljubivo i prijazno primljeni, zašto neka im bude izrečena najtoplija hvala. Nekoji su se naselili i na Proseku, Orljanu, Miramaru, Rojanu, Trstu itd. Jer je dakle bilo najviše Križana zajedno na Kontovelju i u susjednim krajevima, otvorilo je vodja kriške aprovizacije, g. Fran Košuta, sporazumno s odbornicima, koji su došli na Kontovelj, bezodvlačno privremeno aprovizacijono prodavalište na svom novom mjestu.

Rodoljubi!

Proširujte „HRVATSKI LIST“.

Eva govori nasumce i izpleđa kao ljetno jutro. Na njoj je haljina od sirove svile i slanimati šešir s makovima. Ne mogu se je nagedati. Dovezla se u otvoreni kolima, a ljudi se u isti čas stali sakupljati oko nas; no što mar ona za to!

Napokon krenu kola; srce mi je življe zakucalo — za četvrt sata ugledat ću snivanu Jelu . . .

Još se ne provezismo ni sto koračaja, kad iz daleka opazim Ostržinjskoga, gdje nam u susret dolazi.

I taj mora da je svagdje!

Opazivši nas, stane, klanja se Evici, za tim nas oboje oštro promatra, a najpače mene . . . Ne vjerujem, da me je upoznao; ali ja se ipak, kad se provezismo kraj njega, obazrem i vidim, gdje svedj još stoji i pogledom nas prati. Tek kad u drugu ulicu zakrenusmo, nestade nam ga s oka. Kola idu dosta brzo; no meni se čini, da se već ciele vječnost vozimo. Napokon se ustavimo u belvederskoj aleji . . .

Pred Jelinom smo kućom Poletim k vratima kao da gori., Eva pobiti za mnom dovikujući: — Nestrpljivog li starca!

Sluga veoma paradne vanjšine otvori nam vrata, a podjedno široko izvali oči na mene. Eva primiruje njegovo začudjenje veleći, da se je starić s njom dovezao i mi idemo gore.

Gospodjica se sobarica pomoli malo kasnije i veli nam, da se gospodja u pokrajnoj sobi oblači — te izčezne.

— Dobar dan, Jelo! zovne Eva.

— Dobar dan, Evice! — odvraća divni,

Vojničke vijesti.

Dnevna zapovjed lučkog admirala broj 280 od 7. listopada 1917.

Posadno nadzorstvo: nadporuč. Badl.
Lječničko nadzorstvo na N. V. b. „Bellona“: pučko-ustaški liječnik dr. Zeiländer.
Lječničko nadzorstvo u mornaričkoj bolnici: pučko-ustaški liječnik dr. Ciotti.

Iskaz

do sad sakupljenih svota prigodom otvorenja hrvatske škole u Puli iz krugova ratne mornarice.

Njeg. Vel. brod „Radezky“	K 529.—
„ „ „ „Prinz Eugen“	524.—
„ „ „ „Stephanie“	365.—
„ „ „ „Ezh. Friedrich“	298.40
„ „ „ „Hapsburg“	259.30
„ „ „ „Babenberg“	156.—
ukupno kruna	2131.70



„HRVATSKI LIST“

prodaje se:

Vodnjan: Prodaja duhana A. DEBETTO.
Kanfanar: Prodaja duhana TURČINOVIĆ.
Puzin: Papirnica NOVAK i prodaja duhana IVICH.
Poreč: Prodaja novina MARTIN SREBOTH.
Trst: Novinsko opravništvo G. FANO, knjižara i papirnica GORENJEK & Comp.
Buzet: D. SIROTIĆ.
Volosko: M. STIRN.
Lovran: A. BASSAN.
Kastav: L.J. JELUŠIĆ.
Tinjan: DUŠAN DEFAR.
Čerovlje: JELE GRAH.
Sv. Petar u Šumi: JOSIP BANOVAČ.
Višnjani: A. GAŠPARINI-GRŽINA.



B. De Prato

Vježbenica talijanskog jezika

za

opće pučke škole i za samouku

dobiva se kod tvrdke

Jos. Krmpotić Pula.

HENRIK SIENKIEWICZ

Ta treća.

(Nastavak.)

XIV.

Jedanaest je sati prije podne.

Eva će sad doći.

Na meni je košulja od prostoga platna, na prsima razpučana, gornja je haljina malo poderana ali prava lirička, k tome pás, čizme, sve što treba.

Vlast slede vlasulje zaslanjaju mi oči, a nitko ne bi rekao, da je to vlasulja; moja je brada remek-djelo trpljivosti. Od osam sati u jutro lepio sam s pomoću ukrucene morunje siede niti u vlastitu kosu — i osiedio sam tako, da ni pod starost ne ću prirodnije osiedit . . . Razstanjena sepija učinila mi lice ugasičijim, a bore je Svjatecki genijalno načinio. Izgledam kao da mi je sedamdeset godina.

Svjatecki tvrdi, da bi kao model mogao kruh služiti u mjesto da slikam, što bi pače za umjetnost od veće koristi bilo.

Pol dvanaest je . . . Eva se dovezla pred kuću.

Svežanj s običnom svojom robom pošaljem u kola, jer ne znam, ne će li biti potrebno, da se preobučem; za tim dohvatim liru, sadjem i na vratašcima od kola viknem:

— Slava Bogu!

Adami se snebiva i sva je uzhićena.

— Divan pčelar! Divan starac! — opetuje smijući se. Samo umjetniku može takva šta na um pasti!

svjež glas — odmah, odmah! ovaj čas sam gotova.

— Jelo! ti ne znaš, što te čeka i koga ćeš ovdje vidjeti . . . Dovezla sam starca, prav pravcatog starca lirnika, koji je ikada hodao po stepama ukrajinskim.

Radosni klik razlieže se u pokrajnoj sobi, vrata se brzo otvore, a pred nas bane Jela, neodjevena, u stezniku, razpletene kose.

— Starac! slepi sarac! ovdje! u Varšavi!
— Nije slepi! vidil! — žurno dovikne Eva ne htijući, da šalu pretjera.

Ali bilo je prekasno, jer se taj čas bacam pred Jeline noge uzklik:

— Heruvime božij!

I obuhvatim rukama njene noge i podignuv oči pogledam malo bolje oblik tih nožica. Narodi kleknite! ljudi! dodjite s kadionicama! Milonska! istinita Milonska!

— Herovime! opetujem sav oduševljen.

Moj starački uzhit tumači se i time, što sam se iza duge „mandrivce“ sreo s prvom dušom ukrajinskom. Medjutu ote Jeja noge mojim rukama i umakne . . . Trenutak vidim još naga njena ramena i vrat, što me podsjeća Psihe u u napuljskom muzeju — zatim je nestane za vratima, a ja ostanem klečeći usred sobe.

Evica mi pri tome prieti suncobranom i smije se zatičući ružičasti svoj nosić u kificu rezede.

Medju to se kroz vrata razpreo razgovor u najčiščem narječju, što se ikad govorilo od ušća Pripreke do Čertomelika.

* putovanje.

(Nastavit će se.)



U najljepšoj muževnoj dobi, 36 godina star, izvršujući svoju vojničku dužnost, preminuo je dne 6. o. mj. naš premili suprug, sin, brat i svak

Josip Perčić

c. i kr. viši majstor mlina na Njegov. V. brodu „Gamma“

Pogreb ostanaka premliloga našega pokojnika obaviti će se danas u 4 sata poslije podne na groblju c. i kr. mornarice.

Pokoj mu duši i vječna uspomena.

Pula, dne 8. listopada 1917.

Marija Perčić, supruga.

Ante i Marija Perčić, roditelji. Ante Perčić, brat. Ana Perčić, svakinja, u ime sve preostale rodbine.

Sjeme špinata

prodaje

kotarska gospodarska zadruga u Premanturskoj ulici uz izkaznicu ravnateljstva.

Kino „Crvenog Križa“

Ulica Sergijs broj 34.

Današnji raspored

Profesor Osiander

drama u 4 čina.

Početak od 2:30 do 8:30.

Neprofitne predstave.

Ulaznica: I. prostor 1 K; II. prostor 40 fil.

Ući se može kod svake predstave.

Ravnateljstvo si pridržava pravo promijeniti raspored.

Svoj k suome! :: Svoj k suome!

Kavana

„Narodni Dom“

opskrbljena je svim hrvatskim, slovenskim, češkim kao i drugim novinama raznih jezika.

Na raspolaganje biljari i druge igre.

Posebne sobe za igre. — Poslužba brza i točna.

Za što veći posjet preporuča se

Grga Basletić, vlasnik.

„Hrvatski List“ može se kupiti u našoj podružnici, ulica Franz Ferdinanda 3, naproti „Custozi“ već od 6 sati jutro dalje.

Trgovačko-gospodarski glasnik

list za poljoprivredu, trgovinu, agrarnu i trgovinsku politiku, obrt i promet.

Podasan za informacije o dalmatinskoj privredi i trgovini, te za trgovačke oglase. — Godišnja pretplata K 6.—

Uprava: Zadar (Dalmacija).

Pokućvo

118

kupuje i prodaje poznata tvrdka

FILIP BARBALIĆ Štanska ulica

Svake papetarske radnje izvršuje brzo i točno.

Molitvenik

„Isus prijatelj malenih“

dobiva se u papirnici

JOS. KRMPOTIĆ, Trg Custozza, br. 1.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje

ulicu Carrara br. 4, vlasništva kuća „Narodni Dom“.

Podružnica u Pazinu.

Prima uloške na štednju, te ih ukamaćuje sa

4 % kamata

Eskomtira mjenice uz najpovoljnije uvjete i daje zajmove na nepokretnine.

Uredovni satovi: od 9—12 prije podne i od 4—6 popodne.

Predbilježbe

na srečke devete c. kr. austrijske razredne lutrije

i to na cijele, polovice, četvrtine te osmine, prima

samo pismenim putem

uprava našeg lista. Tko naruči, neka napiše točno svoju adresu te naručbu pošalje na upravu „Hrvatskog Lista“ (Razredna lutrija) Pula.

Veliki izbor

listovnog papira

u mapama i kutijama

preporuča

Papirnica Jos. Krmpotić -- Pula.